

MET AANDACHT VOOR ELKAAR

Inleiding

Op 21 maart 2018 vinden in de gemeente Geertruidenberg verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad plaats. Het CDA presenteert daarvoor zijn programma “**MET AANDACHT VOOR ELKAAR**”.

In dit programma vragen we aandacht voor elkaar: voor ouderen, voor gezinnen, voor veiligheid en voor duurzaamheid, kortom: voor elkaars toekomst!

Met uw steun staat het CDA in Geertruidenberg ook de volgende vier jaar weer voor u klaar!

MET AANDACHT VOOR ELKAAR

In de visie van CDA Geertruidenberg kijkt de gemeente naar wat er nodig is om onze gemeenschap(pen) te laten bloeien en ontwikkelt daar beleid op. Dat doet ze ook wanneer ze haar wettelijke taken uitvoert en waar ze wet- en regelgeving handhaaft. Kortom: de gemeente heeft aandacht voor ons.

De gemeente bestaat niet alleen uit het bestuursorgaan van die naam, wij vormen die gemeente zelf. Dat betekent dat we niet altijd hoeven af te wachten tot de gemeente met plannen komt. We kunnen ook zelf initiatief nemen. Wij hebben dan aandacht voor de gemeente en dus aandacht voor elkaar.

In dit programma benoemt CDA Geertruidenberg een viertal speerpunten waar het beleid van de gemeente Geertruidenberg zich de komende vier jaren op zou moeten richten:

1. **Ouderen** vormen een relatief steeds grotere groep mensen in onze samenleving. Wij moeten mogelijk maken dat onze ouderen zo lang mogelijk in ons midden kunnen blijven wonen zonder te vereenzamen.
2. Niet in alle **gezinnen** loopt alles van een leien dakje. Kwetsbare gezinnen, vooral hun kinderen, verdienen extra aandacht en ondersteuning.
3. Zorg voor **veiligheid** is het fundamentele bestaansrecht van de overheid. De overheid moet er voor zorgen dat ons leven en onze bezittingen veilig zijn. Criminaliteit dient consequent en hard bestreden te worden, ook om te voorkomen dat criminelen straks de baas over ons spelen.
4. Onze rol in de opwarming van de aarde en uitputting van natuurlijke hulpbronnen dwingt tot radicale ommekeer. Dat vraagt om een in dit opzicht ambitieuze gemeente Geertruidenberg, een gemeente Geertruidenberg die qua **duurzaamheid** voorop loopt i.p.v. volgt.

Het CDA Geertruidenberg heeft aandacht voor onze **toekomst**. Wie neemt met ons initiatief?

1. MET AANDACHT VAN DE GEMEENTE

Het CDA ziet ons niet als klanten van de gemeente, maar als burgers. Van burgers mag aandacht voor de gemeente gevraagd worden: Wat kan ik voor de gemeente betekenen? Die vraag mogen we ons misschien wat vaker stellen. Wellicht kunnen we ook zelf initiatieven ontplooiën die de gemeenschap ten goede komen. Dit neemt niet weg dat de gemeente zich als dienstverlener op zal moeten stellen, op basis van onze ervaringen en verwachtingen. De dienstverlening van en informatievoorziening door de gemeente moet gemakkelijk toegankelijk zijn.

In onze snel veranderende maatschappij houden we soms te weinig rekening met mensen die het tempo van veranderingen niet bij kunnen houden. We gaan er weleens te gemakkelijk van uit dat mensen vaardig zijn in het gebruik van computers en internet. Vooral oudere mensen bereiken ooit het punt dat ze technische ontwikkelingen niet meer kunnen bijbenen. Daardoor kan het gebeuren dat mensen onvoldoende informatie ontvangen of onvoldoende geholpen worden. Het CDA vindt dat de gemeente daar rekening mee moet houden. Wij houden zelf de keuze hoe wij contact met de gemeente willen: internet, telefoon of gewoon aan de balie. Oudere mensen die zelf niet naar de balie kunnen komen worden thuis bezocht. De gemeente zorgt ervoor de administratie op orde te hebben, zodat wij niet steeds opnieuw onze gegevens aan hoeven te leveren.

Actiepunt 1.: Dienstverlening en informatie moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Het CDA staat erop dat de gemeente Geertruidenberg naast digitaal ook aan de balie van het gemeentehuis, telefonisch en schriftelijk haar diensten blijft verlenen en informatie blijft verstrekken.

MET AANDACHT VOOR SAMENWERKEN

De afgelopen jaren hebben geleerd dat onze gemeente grote opgaven aankan. Geertruidenberg heeft de invoering van de Participatiewet, de nieuwe Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 geruisloos in goede banen weten te leiden. Daarom bestaat er geen enkele noodzaak tot een gemeentelijke herindeling, waarbij Geertruidenberg met andere gemeenten moet fuseren. Dat levert ook niks op en daarom zal het CDA zich daar met hand en tand tegen verzetten. Wij vinden het belangrijk dat wij elkaar kennen. Voor een aantal zaken werkt onze gemeente met andere samen. Ook de gemeente Geertruidenberg ontsnapt niet aan nog intensievere samenwerking in de toekomst. Het CDA blijft daar wel de volgende eisen aan stellen:

- Wij moeten baat hebben bij die samenwerking;
- De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders blijven verantwoordelijk voor wat er in onze gemeente en voor en met ons gebeurt;
- De gemeenteraad bepaalt wat hij met de samenwerking wil bereiken;
- De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders verschuilen zich in hun verantwoording aan ons niet achter die samenwerking;
- De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders houden goed toezicht op wat er vanuit die samenwerking gebeurt.

Onze gemeente moet wel concreet benoemen welke zaken zij in haar eentje doet en voor welke zaken zij de samenwerking opzoekt met andere gemeenten en met welke andere gemeenten en waarom. Het CDA in Geertruidenberg blijft kritisch op wat er in gemeentelijke samenwerkingsverbanden gebeurt en zal het principe aanhouden dat een samenwerking eindigt als die niet naar verwachting verloopt.

Om de door ons gestelde doelen te bereiken werkt de gemeente ook samen met een veelheid aan maatschappelijke partners, zoals bijvoorbeeld woningcorporaties, het onderwijs en het bedrijfsleven. De gemeente moet nog wel concreet benoemen waarom en hoe zij dat doet.

Actiepunt 2.: Wat het CDA betreft, blijft de gemeente Geertruidenberg zelfstandig. De gemeente moet wel concreet benoemen welke zaken zij alleen doet en voor welke zaken zij met welke andere gemeenten de samenwerking opzoekt en waarom. Samenwerkingen die niet aan de verwachtingen voldoen moeten beëindigd kunnen worden.

Actiepunt 3.: Het CDA vindt dat de gemeente concreet dient te benoemen waarom en hoe zij met maatschappelijke partners samenwerkt.

MET AANDACHT VOOR BELANGEN EN IDEEËN

Besluiten van de gemeente hebben direct gevolgen voor ons en dienen volgens het CDA in de openbaarheid genomen te worden. Wie belang heeft bij de uitwerking van een beleidsvoornemen, moet daar in een vroegtijdig stadium bij worden betrokken. De gemeenteraad stelt de kaders: wat willen we, wat gaan we doen en wat mag het kosten? Welke beslissing ook valt, of welk besluit er ook wordt genomen, daar moet steeds transparante regelgeving aan ten grondslag liggen die voor iedereen op gelijke wijze wordt geïnterpreteerd.

Eens in het kwartaal biedt de gemeenteraad burgers de gelegenheid om hun initiatieven en ideeën voor onze gemeente te presenteren en toe te lichten. Op deze **avond van het burgerinitiatief** luisteren college en raad vooral. Goede ideeën worden uitgewerkt in een raadsvoorstel of een actiepunt voor het college.

Actiepunt 4.: Het CDA wil dat er een avond van het burgerinitiatief komt waar inwoners van onze gemeente hun initiatieven en ideeën presenteren en toelichten.

2. MET AANDACHT VOOR ELKAAR

Als er in een mensenleven iets misgaat, is er in onze samenleving een vangnet. Het CDA wil samen met u kijken hoe gemeente en inwoners er samen voor kunnen zorgen dat mensen zo'n vangnet niet nodig hebben. Het moet er uiteraard wel blijven voor het geval het onverhoopt toch nodig is. Het CDA gelooft in een samenleving waarin wij naar elkaar omzien, aandacht voor elkaar hebben en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen.

Waar mensen om ondersteuning door de gemeente vragen, staan die mensen centraal en kijkt de gemeente ruimhartig samen met hen naar de juiste oplossingen. De gemeente zorgt ervoor dat professionals die ondersteuning bieden tevens tijd en aandacht hebben voor levensvragen.

Steeds vaker wordt op ons een beroep gedaan om ons als vrijwilliger voor anderen in te zetten, ook in de zorg. Het CDA vindt dat vrijwilligers het werk van de zorgprofessionals kunnen aanvullen, maar niet kunnen vervangen. Als dit laatste toch gevraagd wordt, is dat volgens het CDA misbruik maken van vrijwilligers.

Actiepunt 5.: We zorgen samen voor elkaar. Als het aan het CDA ligt, zorgen overheid en zorgprofessionals dus mee. Samen voorkomen we misstanden, ongelukken en schrijnende situaties.

Actiepunt 6.: Het CDA wil dat de gemeente de bij de zorg betrokken partijen verbindt, zodat die partijen van elkaar weten wie wat doet en zorgt er zo voor dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben.

Actiepunt 7.: Het CDA staat er op dat als mensen om ondersteuning door de gemeente vragen, die mensen centraal staan en de gemeente ruimhartig samen met hen naar de juiste oplossingen zoekt.

Actiepunt 8.: Voor het CDA vullen vrijwilligers het werk van zorgprofessionals aan maar zijn zij daar geen vervanging voor.

Actiepunt 9.: Het CDA vindt dat zorgprofessionals tijd en aandacht moeten hebben voor levensvragen. De gemeente moet daar voor zorgen.

MET AANDACHT VOOR OUDEREN

“Ouderdom komt met gebreken”, zeggen we wel. Die ‘gebreken’ noemen we tegenwoordig ‘beperkingen’. Het Rijk wil dat oudere mensen langer zelfstandig blijven wonen, ook als zij daar beperkingen bij ondervinden. Dat willen zij zelf meestal ook, het liefst in de eigen vertrouwde omgeving. Daar wonen immers ook de mensen die zij kennen en op wie ze als het nodig is een beroep kunnen doen en durven te doen. De gemeente maakt mogelijk dat ouderen én langer zelfstandig kunnen blijven wonen én aan het maatschappelijk leven deel blijven nemen. Dat doet de gemeente in samenwerking met in de eerste plaats de ouderen zelf, met de buurten, de woningcorporaties, zorginstellingen, zorgaanbieders, welzijnsinstellingen en artsen.

Geschikte woning

Een geschikte woning waarin mensen zich zo veel mogelijk vrij en zonder al te veel obstakels kunnen bewegen vormt de eerste voorwaarde voor het langer in de eigen omgeving kunnen blijven wonen van oudere mensen. De gemeente stimuleert mensen om zich op het ouder worden voor te bereiden en hun huis daar op in te richten en informeert hen over de mogelijkheden daarvoor. De gemeente zorgt daarnaast samen met de woningcorporaties voor voldoende levensloopbestendige woningen.

Actiepunt 10.: Het CDA staat erop dat gemeente samen met de woningcorporatie zorgt voor voldoende levensloopbestendige woningen.

Actiepunt 11.: Het CDA wil dat de gemeente Geertruidenberg mensen stimuleert om zich voor te bereiden op het ouder worden en hun huis daarop in te richten.

Actiepunt 12.: Het CDA wil ook dat de gemeente Geertruidenberg informatie verstrekt en mensen voorlicht over de mogelijkheden om hun huis op het ouder worden in te richten.

Geschikte openbare ruimte

Als oudere mensen langer zelfstandig in de eigen omgeving blijven wonen, heeft dat volgens het CDA ook gevolgen voor de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. Wegen en voetpaden moeten toegankelijk en veilig zijn. Bij de (her)inrichting van buurten en kruispunten moet dan ook rekening gehouden worden met langzame voetgangers, rolstoelen, rollators en scootmobielen en in de wijken moeten voldoende bankjes komen waar mensen even uit kunnen rusten. Verder wil het CDA dat de paden in het Koningspark geschikt worden gemaakt als oefencircuit voor scootmobielen en dat er op plaatsen waar veel senioren komen enkele toestellen geplaatst worden die tot bewegingsoefeningen uitnodigen.

- Actiepunt 13.:** Het CDA wil dat de gemeente zorgt voor toegankelijke en veilige wegen en voetpaden.
- Actiepunt 14.:** Bij de (her)inrichting van buurten en kruispunten moet rekening gehouden worden met langzame voetgangers, rolstoelen, rollators, en scootmobielen, vindt het CDA.
- Actiepunt 15.:** Het CDA spant er zich voor in dat er in de wijken voldoende bankjes komen om uit te kunnen rusten.
- Actiepunt 16.:** Volgens het CDA moeten de paden in het Koningspark geschikt worden gemaakt als oefencircuit voor scootmobielen.
- Actiepunt 17.:** Het CDA zet er zich voor in dat er in de openbare ruimte, op plaatsen waar veel ouderen komen, toestellen komen die tot bewegingsoefeningen uitnodigen.

Welzijn

Voor oudere mensen dreigt meer dan we vaak beseffen vereenzaming. Vooral alleenstaande ouderen lopen dat risico. Zelfs wanneer ze regelmatig bezoek krijgen van kinderen, familie, vrienden en buren, zijn er nog steeds de lange momenten van alleen zijn. Daarom moet er in de wijken van onze gemeente voldoende gelegenheid geboden worden voor mensen om elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar de dag op een gezellige, zinvolle en betaalbare manier door kunnen brengen. De locaties waar dat kan moeten goed over de wijken verdeeld worden. Die voorzieningen moeten ook goed toegankelijk zijn. Het CDA vindt dat de gemeente inwoners en verenigingen moet stimuleren om initiatieven op het gebied van ontmoeting, spel, sport en cultuur te ontplooiën en jongeren via een sociale stage enthousiast te maken om zich voor andere mensen in te zetten. Op die manier houden de generaties ook het contact met elkaar. Daar worden ze samen rijker van.

- Actiepunt 18.:** Het CDA wil dat de gemeente voor een passend aanbod zorgt voor kwetsbare en eenzame ouderen.
- Actiepunt 19.:** Het CDA vindt dat de gemeente moet zorgen voor mogelijkheden tot ontmoeting in de wijken.
- Actiepunt 20.:** De gemeente moet er volgens het CDA voor zorgen dat voorzieningen toegankelijk zijn.
- Actiepunt 21.:** Volgens het CDA moet de gemeente inwoners en verenigingen stimuleren tot initiatieven op het gebied van ontmoeting, spel, sport en cultuur.
- Actiepunt 22.:** Het CDA wil dat de gemeente jongeren via een sociale stage enthousiast maakt om zich voor andere mensen in te zetten.

MET AANDACHT VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Kinderen en jongeren hebben er recht op in een veilige omgeving op te kunnen groeien. Ook hier kunnen wij ons geen schrijnende situaties veroorloven. Gezinnen die bij de opvoeding van hun kinderen ondersteuning nodig hebben mogen niet in de kou blijven staan en als kinderen en gezinnen een vangnet nodig hebben, dient er dat te zijn en moet het adequaat functioneren. We zullen samen alert moeten zijn op situaties die dreigen te escaleren. Leraren en artsen zijn van grote waarde als het gaat om het opvangen van signalen van verwaarlozing, mishandeling en sociaal-emotionele problemen van leerlingen. Voor vragen over en ondersteuning bij de opvoeding van kinderen en jongeren is en blijft het Centrum voor Jeugd en Gezin het aanspreekpunt.

- Actiepunt 23.:** Het Centrum voor Jeugd en Gezin is en blijft in de visie van het CDA het aanspreekpunt voor vragen over en ondersteuning bij de opvoeding van kinderen en jongeren.
- Actiepunt 24.:** Het CDA staat er op dat de gemeente een adequaat vangnet bewerkstelligt voor kinderen, jongeren en gezinnen die dat nodig hebben.

Het CDA gunt kinderen ruimte om te spelen. Het is daarom belangrijk dat zij in hun directe omgeving beschikken over goed onderhouden en veilige speelgelegenheden als trapveldjes, basketbalvelden, skatebanen en andere speelvoorzieningen. Daarnaast wil het CDA kijken naar mogelijkheden om de eigen creativiteit van kinderen in hun spel te bevorderen door geschikte en veilige plaatsen te creëren voor bijvoorbeeld het bouwen van boomhutten. Het CDA pleit voor het in goed overleg met ouders en buurtbewoners realiseren en verbeteren van speelvoorzieningen.

Kinderen en jongeren moeten erbij horen en mee kunnen doen. De deelname aan het maatschappelijk leven door kinderen en jongeren van gezinnen met een minimuminkomen moet door de gemeente ruimhartig ondersteund blijven worden.

- Actiepunt 25.:** Wat het CDA betreft is de gemeente Geertruidenberg ruimhartig waar het gaat om de deelname aan sport en cultuur door kinderen die in armoedesituaties leven. De gemeente communiceert hierover (pro)actief.

MET AANDACHT VOOR KWETSBARE GEZINNEN

In meer gezinnen dan we vermoeden spelen er meerdere problemen. Die dienen tijdig onderkend te worden en in samenhang te worden opgelost. Voor vragen en ondersteuning op het gebied van inkomen, werk, schulden, zorg en sociale veiligheid wordt het Sociaal Wijkteam het eerste aanspreekpunt. Daar kan ook iedereen terecht die zich zorgen maakt over kwetsbare mensen en gezinnen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin werkt daarmee samen in gevallen waarin er in een gezin meer aan de hand is dan een opvoedkundig probleem alleen. Hetzelfde geldt voor artsen, de scholen, de politie, de GGD, maatschappelijk werk, de leerplichtambtenaar, Novadic Kentron en de Geestelijke Gezondheidszorg. In geval van veiligheidsrisico's worden de betrokken politiek verantwoordelijke bestuurders geïnformeerd. Het CDA ziet graag dat wij ook via moderne communicatiemethoden, zoals bijvoorbeeld Whatsapp, contact met het Sociaal Wijkteam en het Centrum voor Jeugd en Gezin kunnen leggen en onderhouden.

- Actiepunt 26.:** De gemeente zorgt ervoor dat wij ook via moderne communicatiemethoden (zoals bijvoorbeeld Whatsapp) contact kunnen leggen en onderhouden met het Sociaal Wijkteam en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

MET AANDACHT VOOR VERWARDE MENSEN

Helaas is niet elke mens geestelijk even gezond. Bijvoorbeeld traumatische ervaringen uit iemands verleden kunnen tot verward gedrag leiden. Daarbij loopt de persoon die zulk gedrag vertoont gevaar, maar ook zijn/haar (directe) omgeving. Wanneer mensen zulk gedrag vertonen, dienen de aanbieders van de Geestelijke Gezondheidszorg ogenblikkelijk klaar te staan en die mensen direct een plaats in hun instelling te bieden. De gemeente dwingt dat desnoods af.

Het CDA vindt dat verwarde mensen recht op goede zorg hebben. Die zorg mag zich niet beperken tot symptoombestrijding, maar moet de bron aanpakken. Ook dit dwingt de gemeente desnoods af. Het doel daarvan moet zijn het bereiken van een stabiele situatie waarbij een zo normaal mogelijk leven geleid kan worden in het midden van de samenleving. Daar kan ook het nazorgtraject uitgevoerd worden, waarbij de gemeente monitort of er ook afdoende nazorg wordt geleverd.

Verwarde mensen verantwoord in het midden van de maatschappij laten leven is alleen mogelijk als alle partijen (gemeente, geestelijke gezondheidszorg en justitie) op tijd en ten volle hun verantwoordelijkheid nemen.

- Actiepunt 27.:** Het CDA vergt van de gemeente dat die er voor zorgt dat aanbieders van zorg op het gebied van de geestelijke gezondheid direct hun verantwoordelijkheid nemen bij riskant verward gedrag van mensen.
- Actiepunt 28.:** Het CDA wil dat de gemeente er voor zorgt dat aanbieders op het gebied van geestelijke gezondheid de bron van verward gedrag aanpakken en niet enkel de symptomen bestrijden.
- Actiepunt 29.:** Het CDA vindt dat de gemeente er voor moet zorgen dat mensen na behandeling in een kliniek voor geestelijke gezondheidszorg goede nazorg krijgen.

MET AANDACHT VOOR WERK EN INKOMEN

Voor het CDA telt iedereen mee en doet iedereen mee. Daarom kiest het CDA voor een sociaal beleid dat wie nog kan werken activeert en toereikend is voor wie dat niet (meer) kan. Werk biedt ons de mogelijkheid ons te ontplooiën, een eigen inkomen te verwerven, sociale contacten te onderhouden en de kans een bijdrage aan de samenleving te leveren. De gemeente begeleidt mensen die moeite hebben met het vinden van werk actief naar een baan. Dat geldt voor langdurig werkeloze mensen, mensen met een arbeidsbeperking en voor mensen die naar hier gevlucht zijn en tot ons land zijn toegelaten. Vrijwilligerswerk kan die mensen helpen om uit hun sociale isolement te komen en hun kansen op het vinden van een baan vergroten. Welk instrument de gemeente ook inzet ter verbetering van hun kansen op werk, dat mag niet leiden tot verdringing mensen die al een baan hebben. De gemeente zet zich actief in om al deze mensen bij lokale ondernemers aan de slag te helpen. Aan de groep mensen die naar hier gevlucht zijn en tot ons land zijn toegelaten moet extra aandacht besteed worden omdat die een kwart betreft van de mensen die in gemeente Geertruidenberg in de bijstand zitten. Voorkomen moet worden dat deze mensen en hun kinderen in onze maatschappij verloren gaan.

- Actiepunt 30.:** Het CDA vindt dat de gemeente zich actief in moet zetten om uitkeringsgerechtigden bij lokale ondernemers aan de slag te helpen.

MET AANDACHT VOOR GEZONDHEID

Overgewicht wordt een steeds groter gezondheidsprobleem. Om dat tegen te gaan wil het CDA dat de gemeente investeert in het tegengaan van overgewicht en promotie van gezonder eten. Het CDA denkt daarbij aan het voorbeeld van de gemeente Heeze-Leende waar de gemeente samen met huisartsen, diëtisten en winkeliers goede stappen heeft gezet met een initiatief voor gezamenlijk afvallen.

- Actiepunt 31.:** Het CDA staat er op dat de gemeente investeert in lokale gezondheid door samen met huisartsen, diëtisten, winkeliers en de buurtsportcoach een initiatief voor gezamenlijk afvallen te lanceren.

MET AANDACHT VOOR ONDERWIJS

Ook scholen in onze gemeente besteden, wat het CDA betreft, aandacht aan gezonde voeding. Bij voorkeur leren ze kinderen en jongeren ook hoe die zelf gezond voedsel kunnen bereiden. Het CDA vindt het daarnaast belangrijk dat kinderen en jongeren leren waar dat voedsel vandaan komt, hoe bijvoorbeeld graan, aardappelen en tomaten verbouwd worden, hoe een koe gemolken wordt en hoe uit die melk, kaas, boter en andere zuivelproducten worden bereid. Onze gemeente kent meer dan voldoende ambachtelijke bedrijven die dat graag laten zien!

De leraren van onze scholen blijven gespitst op signalen van kinderen en jongeren dat het niet goed met ze gaat en schakelen zo nodig het Centrum voor Jeugd en Gezin of het Sociaal Wijkteam in. Pestgedrag wordt tegengestaan, ook als dat via social media gebeurt.

- Actiepunt 32.:** Het CDA wil dat de scholen in onze gemeente hun leerlingen leren hoe gezond te eten en hoe ze gezond eten klaar kunnen maken.
- Actiepunt 33.:** De scholen in onze gemeente moeten aandacht besteden aan de herkomst van voedsel, vindt het CDA.
- Actiepunt 34.:** Wat het CDA betreft, zijn de leraren van onze scholen alert op signalen van kinderen en jongeren dat het niet goed met ze gaat. Pestgedrag wordt tegen gegaan, ook als dat via social media gebeurt.

3. MET AANDACHT VOOR VEILIGHEID

Veiligheid is een fundamenteel recht voor elk mens. Zorgen voor veiligheid is ook zorg, zorg voor elkaars leven en zorg voor elkaars have en goed. Dat is een primaire taak van de overheid, haar fundamentele bestaansrecht zelfs. De overheid heeft daar wel onze aandacht en steun bij nodig. Veiligheid gaat dus iedereen aan. Dat vraagt van ons allemaal om in onze eigen omgeving onze sociale verantwoordelijkheid te nemen, bijvoorbeeld door op te letten en door onveilige en/of dubieuze situaties zonder aarzelen te melden.

De laatste tijd is er in de media veel aandacht voor het risico dat georganiseerde criminelen de samenleving en het lokale bestuur ondermijnen. Het CDA benoemt het hier maar helder: helaas is de georganiseerde criminaliteit in onze gemeente echt een probleem. Alleen door daar met zijn allen tegen te vechten kunnen we dat probleem de baas blijven en er voor zorgen dat de georganiseerde criminaliteit in onze gemeente niet de baas wordt. Het CDA vindt dat de gemeente hiervoor (tijdelijk) extra middelen en menskracht in dient te zetten.

Politie moet zichtbaar zijn en dichtbij, echt met beide benen in de gemeenschap staan. Daarom wil het CDA dat politiebureau in Geertruidenberg weer open gaat. Hoewel aangifte via internet bevorderd wordt, moet het mogelijk zijn om op dat bureau aangifte te doen. Daarnaast komt de wijkagent bij oudere mensen hun aangifte thuis opnemen. De wijkagent hoort zichtbaar te zijn en 80 procent van zijn of haar tijd in de buurt actief te zijn. De burgemeester gaat met ons in gesprek om per wijk drie prioriteiten voor de inzet van de politie in onze gemeente vast te stellen.

De leeftijdsgrens voor de aankoop van alcohol wordt streng gehandhaafd. Waar kinderen alcohol en/of drugs gebruiken, worden de ouders op hun verantwoordelijkheid aangesproken. Dit laatste geldt ook in geval van vernielingen door jongeren. De schade wordt zonder pardon op de daders verhaald.

Actiepunt 35.: **Wat het CDA betreft, stelt de gemeente middelen beschikbaar om de veiligheid door politie-inzet te garanderen. Essentieel daarbij is dat er een politiebureau met een politieteam in onze gemeente aanwezig is.**

Actiepunt 36.: **Het CDA wil pertinent dat de wijkagent 80% van de tijd in de buurt werkt.**

MET AANDACHT VOOR VERKEER EN VEILIGHEID

In verband met de verkeersveiligheid wil het CDA dat onze gemeente in de komende periode in elk geval de volgende zaken aanpakt:

Actiepunt 37.: **Het CDA wil een permanente oplossing voor de veiligheid van fietsers en voetgangers op de Oude Stadsweg en Burgemeester Allardstraat in Geertruidenberg.**

Actiepunt 38.: **Het CDA vindt dat er een duurzame oplossing voor de doorstromingsproblemen tijdens spitsuren op de splitsing Stationsweg / Monnikenweg in Geertruidenberg moet komen.**

MET AANDACHT VOOR BEREIKBAARHEID

Het CDA gaat voor een volwaardig knooppunt Hoopolder. De gemeente moet daar stevig voor lobbyen en daarbij aandacht houden voor een veilige afwikkeling van het doorgaand verkeer door onze kernen. Het kan niet zo zijn dat overlast in een deel van de gemeente wordt afgewenteld op een ander deel van de gemeente. Overlast van verkeer, en in het bijzonder de reconstructie van Hoopolder, behoort onze burgers geen overlast op te leveren. De gemeente hoort zich dan ook maximaal in te spannen om dit te bewerkstelligen. Het CDA acht doorkruising van het polderlandschap van Raamsdonk volstrekt onwenselijk en geen serieus alternatief om de kern Raamsdonk van sluipverkeer te ontlasten. Ook oplossingen tegen het sluipverkeer die een weg aan laten sluiten vanaf Waspik – Raamsdonk – Rotonde Breetweerlaan/ Hoevendijk zijn absoluut geen optie.

Actiepunt 39.: Het CDA wil pertinent een volwaardig knooppunt Hooipolder, met een veilige afwikkeling van het doorgaande verkeer door onze kernen.

4. MET AANDACHT VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

Van de aarde hebben wij het vruchtgebruik gekregen maar wel met de bedoeling haar gezond door te geven aan volgende generaties. Dat kan alleen door duurzaam beheer. Het CDA vindt dat we dat aan volgende generaties verplicht zijn. Maar ook aan onszelf. Het klimaatakkoord van Parijs laat duidelijke doelen zien, waar grote inspanningen voor nodig zijn om ze te behalen. Het CDA wil dat de energie gemeente Geertruidenberg het goede voorbeeld stelt.

MET AANDACHT VOOR HET KLIMAAT

Dat het klimaat verandert, is een realiteit en dat wij daar stevig aan bijdragen ook. De effecten daarvan zijn te serieus voor theoretische spelletjes, maar vergen van ons dat wij ons daartegen wapenen door ons te binden aan internationale beleidsdoelen zoals het klimaatakkoord van Parijs. Daar hebben we ook alle belang bij. Grote delen van onze gemeente liggen immers maar net boven of zelfs onder de zeespiegel. We hebben er dus alle reden toe om vooruitlopend op landelijk beleid en landelijke richtlijnen op nieuwe duurzaamheidsontwikkelingen in spelen en daarin het voortouw te nemen. De gemeente stimuleert en faciliteert dat. Het CDA wil een ambitieuze gemeente Geertruidenberg op het gebied van klimaat en duurzaamheid, een gemeente die voorloper is i.p.v. volger!

- Actiepunt 40.:** Het CDA wil dat de gemeente met rijk, provincie en RWE in overleg blijft om na sluiting van de Amercentrale te komen tot een realistische, toekomstbestendige invulling van dit gebied. Hierbij behoort recreatie tot de mogelijkheden, maar moet ook gekeken worden naar invulling door middel van schone (kennis)industrieën.
- Actiepunt 41.:** Het CDA wil dat RWE gestimuleerd wordt tot het bouwen van een zonne-energiepark in onze gemeente op het terrein van de Amercentrale.
- Actiepunt 42.:** Het CDA gaat voor een schone horizon en houdt daarbij vast aan het bestaande beleid om op ons grondgebied geen windmolen toe te staan.
- Actiepunt 43.:** In de visie van het CDA neemt de gemeente Geertruidenberg het voortouw in energieneutraal bouwen met moderne technieken. Voor maximaal resultaat gebruiken we zowel bewezen technieken als innovatieve.
- Actiepunt 44.:** Het CDA vindt dat de gemeente Geertruidenberg inwoners die zelf geen (geschikte) ruimte hebben om zonnepanelen te plaatsen de gelegenheid moet bieden om dit samen op gemeentelijke gebouwen te doen. Zo heeft iedereen de mogelijkheid duurzaam energie op te wekken.
- Actiepunt 45.:** De gemeente Geertruidenberg moet er van het CDA bij de woningcorporaties op aandringen dat ook zij op hun bestaande en nieuwe huizen en gebouwen zonnecollectoren bouwen.
- Actiepunt 46.:** Het CDA wil dat de gemeente de mogelijkheden bekijkt om door gezamenlijke inkoop kortingen te bedingen op duurzame maatregelen zoals isolatie voor woningen, zonnepanelen etc. en doet daar voorstellen voor aan de gemeenteraad.
- Actiepunt 47.:** Er komt, wat het CDA betreft, een gemeentelijk duurzaamheidsloket, ook voor bedrijven. De gemeente wordt een bron van kennis op duurzaamheidsgebied en stimuleert, adviseert en bemiddelt.
- Actiepunt 48.:** Het CDA staat er op dat de gemeente een ambitieus beleid vaststelt, zodat we voorloper worden in de energietransitie.

MET AANDACHT VOOR HERGEBRUIK VAN MATERIALEN

De manier waarop we nu met materialen omgaan is voor de toekomst onhoudbaar. Ook dat moet duurzamer. We zullen meer en beter op hergebruik moeten inzetten. Het CDA vindt omgekeerd inzamelen geen goede oplossing en wil aansluiting bij echt duurzame, innovatieve initiatieven voor afvalscheiding.

Actiepunt 49.: De gemeente moet van het CDA bij de nieuwe aanbestedingen van afvalverwerking aansluiten bij innovatieve initiatieven die echt duurzaam omgaan met de verwerking van afval. Hierbij valt te denken aan nascheiding van gemengd huishoudelijk afval, om zo afvalstromen compleet te recyclen. Hiermee kan de gemeente een goede stap zetten in de richting van een circulaire economie.

MET AANDACHT VOOR SCHONE LUCHT

Fijnstof heeft een nadelig effect op onze gezondheid. De het verkeer op A27 en de A59 is voor een groot deel verantwoordelijk voor de fijnstof in onze drie kernen. Die moet daarom verminderen. Dat kan door een verlaging van de maximumsnelheid op beide rijkswegen.

Actiepunt 50.: De gemeente moet samen met andere bereidwillige overheidspartners een vuist maken richting rijksbeleidsmakers om reductie van fijnstof te realiseren en de lucht zuiver te krijgen.

MET AANDACHT VOOR SCHOON WATER

Oppervlaktewater behoort een bron te zijn van natuurlijk leven. Schoon en helder oppervlaktewater is goed voor de volksgezondheid en bevordert het natuurlijk leven in al zijn diversiteit. Vis houdt het water gezond en vermindert de noodzaak tot onderhoud.

Actiepunt 51.: De gemeente moet samen met het waterschap voor schoon oppervlaktewater zorgen in sloten, plassen, grachten en rivieren. Het CDA wil dat de gemeente zorg draagt voor een goede visstand in het oppervlaktewater en dit deel laat uitmaken van het groenbeleid.

MET AANDACHT VOOR BIODIVERSITEIT

Tot het doorgeven van onze aarde behoort tevens het doorgeven van de diversiteit van het leven. Ecologische zones in onze wijken helpen om die diversiteit in stand te houden. Daar hoort wel een goede communicatie omheen. Bovendien bieden ze educatieve mogelijkheden.

Actiepunt 52.: Het CDA vindt dat de gemeente meer ecologische zones in moet richten in de wijken en in de kernen met daarin vlindertuinen, insectenhotels, composthopen, etc. en moet zorgen voor de juiste communicatie en educatieve mogelijkheden daaromheen.

5. MET AANDACHT VOOR SAMENLEVING EN WOONOMGEVING

Het CDA gelooft in een samenleving waarin wij naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen en voor onze woonomgeving.

MET AANDACHT VOOR VERENIGINGEN

Aandacht voor elkaar zien we met name daar terug waar wij aan het verenigingsleven deelnemen. Binnen verenigingen zetten wij ons vrijwillig voor een gemeenschappelijk doel in. Daar ontwikkelt betrokkenheid zich op natuurlijke wijze. Velen van ons zetten zich daar dan ook belangeloos voor hun eigen omgeving in. Bij een goed vrijwilligersbeleid past volgens het CDA het zo nu en dan in het zonnetje zetten van vrijwilligers, die immers vaak op de achtergrond opereren.

MET AANDACHT VOOR SPORTEN

Sporten is gezond voor zowel lichaam als geest en heeft een belangrijke maatschappelijke functie voor ons en voor de gemeenschap als geheel. Daarnaast hecht het CDA aan een bloeiend sportverenigingsleven. Met het oog op de continuïteit daarvan is het belangrijk om sportverenigingen te stimuleren tot een actief jeugdbeleid. De gemeente moedigt kinderen tot sporten aan. Waar de gemeente sportbeoefening stimuleert, hoort zij dat met een behoorlijke mate van evenredigheid te doen. Waar de gemeente terecht geld uittrekt voor basisvoorzieningen voor enkele sporten, dient zij zich wat het CDA betreft ook de vraag te stellen of het wel redelijk en billijk is dat andere sporten geen voor vergoeding in aanmerking komende basisvoorzieningen bestaan. Onderhoud en tijdige vernieuwing van sportaccommodaties vragen blijvende aandacht.

MET AANDACHT VOOR ACCOMMODATIE

Met het oog op de toekomst is het van groot belang dat er een samenhangende visie op de continuïteit van activiteiten en voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal contact komt, dit keer in samenspraak met alle betrokkenen. Tot nu toe is er enkel het besluit genomen om dorpshuis De Haven te sluiten en zelfs te slopen, ons inziens een heel onverstandig besluit. In de visie die het CDA voor staat gaat o.m. het over de invulling van De Schattelijn, doelmatig gebruik van de ruimte in de nieuwe bibliotheek, de huisvesting van verenigingen en maatschappelijke initiatieven in het Ontmoetingscentrum in Raamsdonk en een wijkvoorziening op de plaats van het huidige Hoge Veer. Hierbij dient er speciale aandacht uit te gaan naar activiteiten voor senioren, jongeren en kinderen. Ook de Schattelijn krijgt een buurthuisfunctie en een informatiepunt. De theaterfunctie moet behouden blijven.

Actiepunt 53.: **Het CDA staat er op dat de gemeente een samenhangende visie opstelt t.b.v. de continuïteit van activiteiten en voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal contact. Dit doet de gemeente in samenspraak met de betrokkenen en met speciale aandacht voor activiteiten voor senioren, jongeren en kinderen.**

MET AANDACHT VOOR RECREATIE EN TOERISME

Rond Raamsdonksveer ligt een groene gordel waar we samen meer van zouden kunnen genieten. Die begint in het park tussen Dombosch en Rijvoortshoef. Dat park behoeft een duidelijke kwaliteitsimpuls. Het sluit aan op de groenstrook langs de A-27 en de Omschoorweg die ook betere tijden heeft gekend. Tussen de lijsterbesstraat en de Hoevendijk ligt een groene ruimte die onderdeel van het vroegere spoortracé uitmaakt. Het CDA pleit ervoor om hier die ruimte door middel van fruit- en notenbomen uit te laten nodigen voor recreatief gebruik als spelen, wandelen en hardlopen. Op de plaats van het oude spoor dient wel ruimte te blijven voor toekomstig doortrekken van de Halve Zolenlijn. Via het groen langs de Beethovenlaan, het Koningspark, het groen langs Kloosterweg en Eendrachtsweg kan onder de A-59

door het gebied rond de zandput worden bereikt. Zo ontstaat als vanzelf een “groene long”, waarlangs en waardoor mensen kunnen wandelen of hardlopen. De mogelijkheden van de zandput zouden beter benut kunnen worden door middel van de aanleg van een grotere speeltuin gecombineerd met daghoreca.

Het CDA wil dat de Halve Zolenlijn wordt doorgetrokken naar de Markt in Geertruidenberg. In Raamsdonk wordt die aangesloten op de Nieuweweg en de Vlaaikensstraat. Hierdoor ontstaan er twee nieuwe, recreatieve wandel- en fietsroutes. Op deze manier trekken we bezoekers naar onze Markt en dat geeft een extra impuls aan de horeca.

Het CDA pleit er ook voor om op knooppunten van wandel- en fietspaden door middel van duidelijke bebording te verwijzen naar horecagelegenheden, zodat recreanten en toeristen weten waar ze kunnen rusten, en eten en drinken. Zo wordt onze gemeente een wandel- en fietsvriendelijke gemeente. Om dit extra kracht bij te zetten draagt de gemeente er zorg voor dat er voldoende mogelijkheden zijn om elektrische fietsen op te laden, bij voorkeur bij horecagelegenheden.

- Actiepunt 54.:** Het CDA vindt dat de gemeente het groene lint langs Raamsdonksveer moet ontwikkelen tot een aantrekkelijke recreatieve zone.
- Actiepunt 55.:** In de visie van het CDA wordt de Halve Zolenlijn doorgetrokken naar de Markt in Geertruidenberg en in Raamsdonk aangesloten op de Nieuweweg en de Vlaaikensstraat, waardoor er twee nieuwe wandel- en fietsroutes ontstaan.
- Actiepunt 56.:** Het CDA wil dat op knooppunten van wandel- en fietspaden via bebording duidelijk verwezen wordt naar horecagelegenheden waar recreanten en toeristen kunnen rusten, eten en drinken.
- Actiepunt 57.:** De gemeente moet volgens het CDA zorgen voor voldoende gelegenheid om elektrische fietsen op te laden, bij voorkeur bij horecagelegenheden.

MET AANDACHT VOOR ONZE BEDRIJVEN

Als de gemeente zaken inkoopt of aanbesteedt, laat zij dat nadrukkelijk ook onze plaatselijke ondernemers weten. De krijgen ook de gelegenheid daar op in te schrijven. Dat doet de gemeente niet met de bedoeling hen een voorkeursbehandeling te geven maar wel met de bedoeling hen door goede communicatie een kans te bieden om een gemeentelijke opdracht binnen te halen.

Onze gemeente blijft parkeervriendelijk, met voldoende parkeerruimte en een helder parkeerbeleid. Ook dat is in het belang van onze ondernemers.

Onze samenleving kent spelregels, ook voor ondernemers en bij evenementen. Die dienen ook een doel. Zo staat veiligheid bijvoorbeeld altijd voorop. Toch pleit het CDA er voor om te kijken of die regelgeving een tandje minder kan. Daarvoor is wel nodig dat wij met elkaar verder kijken dan alleen ons eigen belang, dat wij verdraagzaam zijn, elkaar wat gunnen en met elkaar rekening houden. Als we daartoe niet in staat zijn, komen er alleen maar regels bij.

- Actiepunt 58.:** Wanneer de gemeente werken aanbesteedt of zaken inkoopt, wil het CDA dat zij onze plaatselijke nadrukkelijk de kans biedt om daar op in te schrijven.
- Actiepunt 59.:** Onze gemeente blijft, wat het CDA betreft, parkeervriendelijk, met voldoende parkeerruimte en een helder parkeerbeleid.
- Actiepunt 60.:** De gemeente moet van het CDA samen met ondernemers, verenigingen en initiatiefnemers van evenementen kijken naar hoe de druk van regelgeving beperkt kan worden. Veiligheid staat echter altijd voorop.

MET AANDACHT VOOR ONZE WOONOMGEVING

Het CDA ziet graag dat wij allemaal leven in wijken en buurten waar wij ons thuis voelen. Het zou mooi zijn als wij allemaal meedenken over en meewerken aan de verbetering van de leefbaarheid daarvan. Dat geldt voor zowel de veiligheid als de openbare ruimte. De gemeente nodigt ons daarvoor uit

stimuleert ons daartoe. Voor de verbetering van de leefbaarheid is een goede sociale samenhang een vereiste. Daarom vindt het CDA dat de woningcorporatie daar in haar toewijzingsbeleid rekening mee moet houden.

Actiepunt 61.: In de visie van het CDA stimuleert de gemeente ons om bij te dragen aan de leefbaarheid en de veiligheid van onze woonomgeving.

Actiepunt 62.: Het CDA vindt het nodig dat de woningcorporatie bij haar toewijzingsbeleid de sociale samenhang actief in het oog houdt.

MET AANDACHT VOOR CULTUUR EN ERFGOED

De gemeente beschermt ons cultuurhistorisch erfgoed en tracht onze kinderen en jongeren daarvoor te interesseren. De gemeente stimuleert onze kinderen en jongeren om actief aan het culturele leven deel te nemen en zorgt daarbij voor een voldoende aanbod van goed muziek onderwijs.

Uit een oogpunt van goed rentmeesterschap ligt het behoud en onderhoud van de vele monumenten en beeldbepalende panden die onze gemeente rijk is het CDA na aan het hart. Dat geldt tevens voor de waardevolle elementen uit ons industriële erfgoed.

Het religieus erfgoed moet nog een vaste plaats in het beleid van de gemeente krijgen. Bij leegstand van religieuze gebouwen denkt de gemeente met de eigenaar mee om alternatieve bestemmingen te vinden. Het zelfde geldt voor de oude agrarische gebouwen in Raamsdonk. Voorkomen moet worden dat dit erfgoed verloedert en verloren gaat.

Ontwikkelingen in Geertruidenberg dienen te harmoniëren met het historische hart en in Raamsdonk streeft het CDA onder meer voor het behoud van het huidige karakteristieke bebouwingsensemble aan het Kerkplein. Wij zullen uiteraard met een zelfde blik kijken naar ontwikkelingen rond waardevolle panden en plaatsen in Raamsdonksveer.

6. MET AANDACHT VOOR PUBLIEKE MIDDELEN

Gemeentelijke plannen, maatregelen en voorzieningen kosten geld. Dat geld brengen we samen op en het groeit niet op onze rug. Voor het CDA is dat een reden om behoedzaam met publiek geld om te gaan.

De gemeente bekostigt structurele uitgaven uit structurele inkomsten. Wat het CDA betreft wordt de OZB niet automatisch (trendmatig) verhoogd. Voor naar het middel verhoging van de OZB gekeken wordt, kijken we serieus of het lopende beleid brengt wat we ervan verwachten, naar waar dat beter en efficiënter kan, naar mogelijke besparingen dus. Het zelfde geldt voor de reinigingsheffing en de rioolrechten.

Het CDA wil de druk van de gemeentelijke lasten in de komende raadsperiode naar beneden bijstellen. Het voorzieningenniveau mag echter niet tot een onverantwoord niveau dalen en het zelfde geldt voor de leefbaarheid van de drie kernen van onze gemeenschap. Inwoners die de gemeentelijke belastingen en heffingen niet kunnen betalen komen in individuele gevallen voor kwijtschelding in aanmerking.